

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobkyně: A. Š., bytem P., proti žalované: Česká správa sociálního zabezpečení*, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 7.12.2015 proti rozhodnutí žalované ze dne 19.10.2015 č.j. X o *invalidní důchod*

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 19.10.2015 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 17.8.2015 se z r u š u j í pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

*Včasnou žalobou ze dne 7.12.2015 se žalobkyně domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 19.10.2015 č.j. X, jímž byly zamítnuty její námitky a potvrzeno rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 17.8.2015, kterým jí byl odňat ode dne 8.9.2015 invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť dle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-město ze dne 30.7.2015 již není invalidní pro invaliditu prvního stupně, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30%. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 19.10.2015 žalovaná zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě ze dne 15.10.2015 bylo lékařem ČSSZ zjištěno, že žalobkyně není invalidní, i když se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 10-*

20%, a žalobkyni byla přiznána horní hranice uvedeného rozmezí, která byla ve smyslu § 3 odst. 1 citované vyhlášky navýšena o 10% s přihlédnutím k dalšímu zdravotnímu postižení na celkových 30%, proto nemohlo být námitkám žalobkyně vyhověno.

Žalobkyně v žalobě mimo jiné vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím s ohledem na svůj zhoršený zdravotní stav, který stručně popsala, a dle ní nadále odpovídá invaliditě 1. stupně; závěrem navrhla zrušení napadeného rozhodnutí po novém posouzení zdravotního stavu i připojených lékařských zpráv a vrácení věci žalované. (K žalobě byla připojena i kopie napadeného rozhodnutí.)

Z obsahu vyžádaného posudkového spisu OSSZ Plzeň-město vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě, kde bylo i uvedeno - žádost o změnu výše inv. důchodu - této OSSZ ze dne 30.7.2015 i ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v řízení o námitkách dne 15.10.2015 ČSSZ pracoviště Plzeň soud zjistil, že žalobkyně nebyla uznána nadále invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je dle OSSZ zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1b) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20%, která byla zvýšena vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10%, takže celkově činí 30% (datum zániku invalidity: 30.7.2015, tj. datum jednání /OSSZ/; žalobkyně byla uznána invalidní pro invaliditu prvního stupně, od 16.4.2013; při posledním posouzení invalidity žalobkyně na OSSZ dne 22.4.2014 byla stanovena doba platnosti posudku: 30.4.2017).

*Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 8.1.2016 navrhla ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) Z dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně soud zjistil, že napadené rozhodnutí ze dne 19.10.2015 bylo žalobkyni doručeno dne 20.10.2015; dále z něho vyplývá, že **s žalobkyní byla dne 15.6.2015 sepsána na OSSZ Plzeň-město žádost o změnu výše invalidního důchodu**, která byla doručena žalované dne 4.8.2015, avšak tato rozhodná skutečnost již nevyplývá z rozhodnutí ČSSZ ze dne 17.8.2015, kdy je toliko uvedeno, že bylo rozhodnuto ve věci invalidního důchodu žalobkyně – byl jí od 16.9.2015 odňat invalidní důchod a ani ve velmi stručném odůvodnění není zmínka o tom, že zdravotní stav byl posouzen na základě žádosti žalobkyně shora uvedené o změnu výše invalidního důchodu a nejednalo se o kontrolu trvání invalidity, pouze bylo odkázáno na posudek OSSZ Plzeň-město ze dne 20.7.2015, dle něhož žalobkyně nebyla invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30%.*

V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 21.6.2016 za účasti

odborného lékaře z oboru neurologie i žalobkyně. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že *k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní pro invaliditu prvního stupně* podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%. PK MPSV uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a vyšetřením neurologem při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je lumboischiadický syndrom levostranný s kořenovou iritací L5/S1 na podkladě degenerativních změn a protruze; dále sy KT bilater., artroza drobných kloubů obou rukou a zápěstí, stav po bimalleolární zlomenině vpravo, řešeno OS (7/14), stp. extrakci kovu (17.3.2015), poúrazová artroza hlezna vpravo, stp. ASK (23.3.2016), prokázána koxartroza l.-ll.st. bilater. a léčena pro osteoporózu. Komise proto nebyla v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-město a námitkového řízení a konstatovala, že u žalobkyně se jedná o středně těžké funkční postižení, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 40% podle kapitoly XIII, odd. E, položky 1c) přílohy vyhlášky a tato míra poklesu ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Dále komise uvedla, že pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není žalobkyně schopna práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách; je schopna lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu a i práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací (*datum vzniku ponecháno dnem původního vzniku invalidity prvního stupně 16.4.2013 a vzhledem k charakteru postižení nebyla stanovena KLP*). (*Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.*)

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

Pro úplnost krajský soud dodává, že dle § 3 odst. 1 citované vyhlášky v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující

příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. Podmínky pro toto zvýšení byly shledány lékařem OSSZ i ČSSZ, jak shora uvedeno.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění (soudní řád správní, dále jen *s.ř.s.*), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen *správní orgán*). Podle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.

Podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.

Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je *pro soud rozhodující skutkový a právní stav*, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *k datu 19.10.2015* a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žalobkyně se podanou žalobou domáhala ponechání invalidity prvního stupně z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 21.6.2016 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byla žalobkyně nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně, proto je **žaloba podaná důvodně**, a **soud** tedy **napadené rozhodnutí žalované ze dne 19.10.2015 i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 17.8.2015 bez jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení** (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) *spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně*, neboť správní orgán si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle posudku PK MPSV je žalobkyně nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně, neboť míra poklesu pracovní schopnosti odpovídá 40%. Předmětný nedostatek byl způsoben zejména při vypracování podkladového rozhodnutí na příslušné OSSZ Plzeň-město a poté na ČSSZ (30% *míry poklesu*), kdy žalobkyně nebyla nadále uznána invalidní, proto bylo rozhodnuto o odnětí invalidního důchodu, i když žalobkyně žádala o změnu stupně invalidity.

Soud však nemohl v této věci přehlédnout **velmi závažné pochybení žalované již při vydání rozhodnutí ze dne 17.8.2015, jímž byl žalobkyni odňat od 16.9.2015 invalidní důchod, přestože posouzení zdravotního stavu bylo dne 20.7.2015 na OSSZ Plzeň-město provedeno na základě žádosti žalobkyně sepsané dne 15.6.2015 o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu**, nejednalo se tedy o kontrolní lékařskou prohlídku s ohledem na dobu platnosti posudku o invaliditě, tudíž **žalovaná rozhodla o tom, co vůbec nebylo předmětem řízení, ale až do současné doby o této žádosti zatím rozhodnuto nebylo!!** Je s velikým podivem, že **na tuto skutečnost nebylo reagováno ani v řízení o námitkách podaných proti rozhodnutí ze dne 17.8.2015, přičemž je ale otázkou, zda ČSSZ pracoviště Plzeň, které o námitkách rozhodovalo, mělo vůbec k dispozici dávkový spis, jelikož pouze z něho bylo možno zjistit, že se jedná o posouzení změny výše invalidního důchodu**, neboť v rozhodnutí ze dne 17.8.2015 o této žádosti nebyla ani zmínka. Žalovaná tudíž mimo vymezený rámec řízení rozhodla o odnětí dávky rozhodnutím ze dne 17.8.2015. Krajský soud ale nezpochybňuje právo žalované přistoupit dle § 56 odst. 1 písm. a) zákona k odnětí dávky v případě, že zjistí zánik podmínek nároku, ale musí být postupováno zákonným způsobem, tj. musí dle § 81 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zahájit z úřední povinnosti samostatné řízení o odnětí dávky (*byť tato skutečnost nemusí oznamovat účastníkovi*), na základě poznatků získaných z posudku lékaře OSSZ nařídit provedení mimořádné kontroly zdravotního stavu žalobkyně lékařem příslušné OSSZ a poté případně vydat dle závěru posudku rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu, které lze napadnout námitkami a následné rozhodnutí případně žalobou u příslušného krajského soudu. Uvedeným způsobem však žalovaná nepostupovala, čímž zatížila svoje rozhodnutí podstatnou procesní vadou, která mohla mít vliv na jeho zákonnost, když rozhodování mimo rámec vymezeného předmětu řízení je tzv. jinou vadou řízení podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., jak ostatně vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.7.2013 sp. zn. 3 Ads 99/2012, který je žalované nepochybně znám. *Kupodivu v takovýchto případech žalovaná stále chybuje, ačkoli již opakovaně i zdejším soudem byla na tento postup, který není v souladu se zákonem, upozorněna a byla jí i soudem z tohoto důvodu rušena předmětná rozhodnutí. Žalovaná tedy vydá i rozhodnutí o předmětné žádosti žalobkyně ze dne 15.6.2015, o níž až do současné doby nerozhodla.*

Po právní moci tohoto rozsudku bude proto vycházet žalovaná ze zjištění, že žalobkyně je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně (§ 78 odst. 5 s.ř.s.), o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – tj. nadále trvání invalidity prvního stupně a tedy i nároku na výplatu invalidního důchodu, čímž bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 154/2015-41 ze dne 22.7.2016.

O náhradě nákladů řízení (*výrok II. rozsudku*) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně však náhradu nákladů řízení nepožadovala, proto žádnému z účastníků nebyla náhrada nákladů řízení přiznána.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o této stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 22. července 2016

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně